

УДК 811.161.2'243'373:378.147.091.33

Поляков Д.А., Курушина М.А.
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна**ВИКОРИСТАННЯ ЕМОДЖІ У НАВЧАННІ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ЯК ІНОЗЕМНОЇ (РІВЕНЬ А1-А2)**

Анотація. У статті запропоновано новий метод засвоєння лексики української мови як іноземної з використанням емоджі на початковому рівні вивчення (А1-А2). У контексті статті автори дали визначення поняттям емоджі та асоціація, виділили основні комунікативні теми для засвоєння лексики української мови на рівні А1-А2. Був розкритий вплив емоджі на сучасну культуру, їхнє сприйняття особою та було визначено місце емоджі у сучасній комунікації. Автори теоретично обґрунтували ефективність методу використання емоджі для засвоєння лексики української мови як іноземної. Були запропоновані можливі типи завдань на засвоєння лексики за допомогою використання емоджі, проаналізовано переваги та недоліки запропонованого методу, можливості його впровадження у вищих школах України. Автори визначили можливий перелік необхідного матеріально-технічного забезпечення для впровадження цього методу.

Ключові слова: емоджі, українська мова як іноземна, методика викладання іноземних мов, лексика, підготовка іноземних громадян.

Poliakov Danylo, Kurushina Maryna
V.N. Karazin Kharkiv National University**APPLYING EMOJIS FOR TEACHING VOCABULARY OF UKRAINIAN
AS A FOREIGN LANGUAGE (LEVEL A1-A2)**

Summary. The article deals with methods of teaching Ukrainian as a foreign language. As the title implies the article describes a new technique of teaching Ukrainian vocabulary for foreigners (level A1-A2). Also, the authors formulate the importance of teaching Ukrainian as a foreign language because it gives lots of benefits, such as immersion in Ukrainian history and culture background, also it helps students to communicate and increases the status of Ukrainian all over the world. It is described in short experience of scientists in teaching vocabulary of Ukrainian as a foreign language. Data is given about role of emojis in modern communication. Furthermore, attention is drawn to importance of emojis to modern culture on the Internet, especially on social networks (e.g. Twitter, Instagram). The authors define main terms of the article such as emojis and association. According to the syllabus, it is determined main communicative topics. The effectiveness of the proposed method is theoretically proven. It is proposed necessary equipment for using this technique in circumstances of higher education in Ukraine. In addition, it is proposed types of tasks, described instruction on them. The authors show samples of papers that can be used in class. It gives a detailed analysis of both advantages (e.g. it forms stable associations, it is simple in using, students can easily revise vocabulary just using their smartphones, emojis are versatile in vocabulary they stand for, they cause emotional delight and improve students' mood) and disadvantages (e.g. different meanings of emojis in different cultures, inaccuracy because emojis may denote different thing at the same time, too personal perception of emojis, ineffectiveness for studying professional vocabulary etc.) of the mentioned technique. Opportunities of implementations in higher education are analyzed in this article. It should be stressed that this technique is not complete and it is need to be refined and tested in circumstances of modern Ukrainian higher education. The article is of great help to professors, scientists, students and people who are interested in this topic.

Keywords: emojis, Ukrainian as a foreign language, teaching technique, vocabulary, preparation of foreign citizens.

Постановка проблеми. Методика навчання української мови як іноземної (далі – УМІ) на сучасному етапі є доволі перспективним напрямом дослідження. Знання мови допомагає іноземним студентам та претендентам на отримання громадянства інтегруватися в українську культуру, суспільство, сприяє підвищенню статусу української мови як всередині нашої держави, так і за її межами.

Формування й збільшення лексичного запасу мовця необхідні для розвитку основних мовленевих компетенцій, оскільки повноцінне спілкування природною мовою неможливе без використання лексики.

Методика викладання УМІ є відносно новою галуззю педагогічної науки. Через це актуальними для концепції вищих навчальних закладів є вдосконалення наявних методів та розроблення нових, пошук викладачем можливостей для посилення інтересу студентів, стимулювання їхньої мотивації тощо [10].

На сучасному етапі розроблено значну кількість методів навчання іноземних мов, зокрема української. Актуальним на сьогодні є вибір найоптимальніших відповідних методів та завдань, спрямованих на розвиток лексичного запасу слухачів курсів, також гостро стоїть питання імплементації таких методів в умовах сучасної вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання викладання лексики УМІ з різних позицій досліджували З. Бакум, В. Борисова, І. Зозуля, С. Караман, Т. Касьяненко, Г. Кухарчук, Т. Лагута, О. Пальчикова, І. Петров, І. Сташкевич, О. Тростинська, Ю. Трубікова, О. Туркевич та інші.

І. Зозуля розглядає принципи переходу лексичних одиниць у довготривалу пам'ять та основні способи їх ефективного засвоєння, В. Борисова комплексно розглядає питання навчання професійної лексики, Т. Лагута розглядає питання вивчення фразеологізмів, І. Сташкевич описує способи та напрямки засвоєння лексики

УМІ, О. Тростинська та І. Петров аналізують досвід викладання УМІ, визначають його основні проблеми та перспективи, Ю. Трубнікова описує застосування комунікативної методики у викладанні УМІ, О. Туркевич звертає увагу на текстоцентричний метод вивчення лексики тощо.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Слід відзначити, що, розробляючи нові методи навчання УМІ, вітчизняні вчені концентруються переважно на доопрацюванні та оновленні вже наявних, між тим питання використання потенціалу емоджі на заняттях в аудиторії, а також застосуванню соціальних мереж як можливої платформи для навчання мови приділено на сьогодні мало уваги.

Мета статті. Автори цієї статті мали на меті продемонструвати потенційні можливості використання емоджі на заняттях з УМІ, дати аналіз переваг та недоліків їхнього застосування, запропонувати види завдань, схарактеризувати матеріально-технічне забезпечення, необхідне для реалізації ефективного навчання, визначити можливості впровадження цього методу у вищих навчальних закладах України.

Виклад основного матеріалу. Щороку емоджі стають дедалі популярнішими в людському спілкуванні, проникаючи в щоденну комунікацію. Наприклад, 2% публікацій у Twitter складають емоджі, а у мережі Instagram – 50% всіх текстів ц публікації [6]. Онлайн-словник Oxford Dictionary у 2015 році визнав емоджі, що сміється (іл. 1) за слово року [9]. А дослідження, проведене в Австралії, свідчить, що 42% австралійців, які використовують емоджі, вважають їх незамінними у щоденній комунікації [2].

Іл. 1. «Слово» 2015 року

Джерело: [9]

Доведено, що слова, які ми асоціюємо із певними поняттями та яким надаємо певного візуального, слухового, тактильного, смакового або іншого образу, запам'ятовуються ефективніше [1]. Саме тому використання емоджі у вивченні УМІ може стати в пригоді під час розвитку словникового запасу. Професор В. Еванс у своїй статті "We communicate with emojis because they can be better than words" вказує, що емоджі краще передають значення фрази та її відтінки, емоції [4]. Нещодавні дослідження показують, що наш мозок обробляє емоджі так само, як і слова [8]. Зважаючи на це, вважаємо, що впровадження завдань із застосуванням емоджі на заняттях може бути корисним для іноземних студентів під час вивчення лексики української мови.

Базовими поняттями, що їх використано в цьому дослідженні, є «емоджі» та «асоціація».

Емоджі – це маленьке цифрове зображення або знак, що використовують для вираження поняття чи емоції. Це слово походить із японської, складається із слів «малюнок» та «літера, ієрогліф» [3].

Асоціація – зв'язок між уявленнями, почуттями, відчуттями тощо, коли одне уявлення спричиняє інше. Д. Островська визначає асоціацію так: «Асоціація – динамічний тимчасовий нервовий зв'язок між двома і більше психічними явищами (відчуттями, уявленнями, почуттями, думками, образами), а також їхніми позначеннями в мові які утворюються за певних умов на підставі рефлексу суб'єктивного реагування на відповідні стимули. Асоціація є одним із засобів експлікації внутрішнього лексикону й організації його вербальної мережі» [13].

Для визначення обсягу знань основних лексичних одиниць та комунікативних ситуацій, у яких мають орієнтуватися й застосовувати вміння комуніканти, автори зверталися до Стандарту з української мови як іноземної 2014 р. Згідно зі Стандартом мовець за вимогами рівня А1-А2 повинен уміти вітатися, знати елементарні етикетні формули, називати та описувати явища, предмети, знайомитися, висловлювати своє ставлення до особи, явища, предмета чи основні бажання (прохання, пропозиція, згода, незгода тощо). Комуніканти також має вміти застосувати свої навички спілкування в закладах торгівлі, громадського харчування, охорони здоров'я, навчальних закладах, пошти, банку, пункті обміну валют, бібліотеці, на вулиці й у транспорті. Для оцінки опанування мови на зазначеному рівні укладачі пропонують такі теми: сім'я, розповідь про себе або іншу особу, робочий та вихідний день (вільний час), розповідь про будь-яке місто України [15]. Окрім того, вважаємо справедливим зауваження З. Партико щодо того, що словник-мінімум студента, який вивчає УМІ, має складатися з 2-3 тисяч слів [14].

Загальний опис. Під час вивчення лексики ми пропонуємо давати не просто список слів тематичним блоком, а доповнювати його емоджі-відповідниками. Водночас цей метод можна дещо модифікувати, використовуючи сучасні інформаційні технології. Наприклад, можна демонструвати слова, їхній переклад, транскрипцію та емоджі на екрані комп'ютера або мультимедійної дошки протягом 15-20 секунд по 3-4 рази з певною періодичністю. Сутність полягає в тому, що в студента буде формуватися стійка асоціація емоджі↔слово. Окрім цього, викладач має звертати увагу студентів на певні культурні особливості, адже деякі емоджі можуть бути складними для сприйняття та розуміння через лінгвокультурні розбіжності. Безумовно, це вимагає від викладача також грамотного розподілу слухачів на групи відповідно до рідної мови й специфіки культури країни, знання особливостей міжмовної комунікації тощо.

Ефективність запропонованого методу полягає одночасно у кількох його особливостях для вивчення лексики УМІ, що їх сформулювали І. Зозуля та Г. Кухарчук:

- повторення (студенти бачать емоджі в мережі Інтернет постійно, що спричиняє асоціації із відповідними словами з української мови);
- персоналізація (емоджі пов'язані із особистим досвідом учнів, їхнім спілкуванням, тому відповідні слова швидше переходять до довготривалої пам'яті);
- візуалізація (слова співвідносні із зображеннями емоджі, що створює стійку асоціацію);

- емоційне збудження (цей пункт пов'язаний із персоналізацією, оскільки емоджі асоціюються одночасно зі словом та певною життєвою ситуацією) [10].

Необхідне обладнання та матеріали. Перелік необхідного технологічного обладнання залежить від: 1) матеріально-технічного забезпечення університету; 2) типів вибраних завдань; 3) кількості студентів у групі; 4) компетентності викладача у використанні сучасного інформаційного обладнання. У загальному вигляді це виглядає так:

- мультимедійна дошка та/або надруковані завдання із лексичним матеріалом та відповідними емоджі (іл. 2);

- надруковані завдання;

- аудіосупроводження (читання слова викладачем або аудіозапис);

1.		Кохання
2.		Вогонь
3.		Наречена
4.		Бджола
5.		Сонце
6.		Плавати
7.		Кавун
8.		Будинок
9.		Літак
10.		Плакати

Іл. 2. Приклад списку слів з емоджі

Джерело: розроблено авторами

Типи завдань. Завданнями на закріплення вивченого матеріалу можуть слугувати:

- «перекладання» тексту (заміна окремих контрольних слів на емоджі та навпаки) (іл. 3);

- відповідності (в одній колонці емоджі, в другій – слова, необхідно правильно поєднати їх між собою);

- емоджі-кросворд, де замість запитань стоять емоджі;

- флеш-картки (на одному боці зображене емоджі, на другому – слово українською мовою);

- продовження оповідання (студенти читають текст, написаний українською, а кілька емоджі стоять у кінці та мають надихнути студентів на продовження)

- описування емоджі (один студент має описати всій групі емоджі, не використовуючи слово, що воно позначає)

Переваги. З-поміж переваг запропонованого методу відзначаємо:

- наочність (кожне емоджі демонструє відповідне поняття, емоцію, слово);

- формування стійкої асоціації;

- простота у застосуванні;

- періодичне повторення (під час спілкування в мережі Інтернет студенти, використовуючи емоджі, постійно повторюють

їх та згадують слова-відповідники українською, стимулюючи в такий спосіб пам'ять);

- відносна універсальність (емоджі можуть позначати слова різних частин мови (іменники, прикметники, вигуки, дієслова);

- спричинює емоційне захоплення (емоджі, виконані в яскравій ко-льоровій гамі, можуть покращувати настрій, що сприяє невимушеній і творчій атмосфері) [7].

Недоліки.

- У різних культурах різні знаки позначають не завжди однакові поняття (наприклад, піднятий угору палець у західній культурі позначає визнання, захоплення, а от на Близькому Сході – це символ образи, у західній культурі усмінене обличчя позначає щастя, радість, а в Китаї воно позначає зневіру) [6].

Маємо зауважити, однак, що цей недолік можна перетворити й на перевагу, оскільки інокомунікант має так чи так заглиблюватися в культуру народу, мову якого він вивчає. У такий спосіб кожне емоджі та його значення може стати цікавим відкриттям, допоможе подолати можливі міжкультурні непорозуміння вже на початкових етапах вивчення мови.

- Обмеженість позначуваних лексичних одиниць (хоча емоджі зараз нараховують понад 2-3 тисячі символів, все ж вони не позначають всі явища, що оточують людину).

- Неточність (деякі емоджі можуть позначати одночасно кілька по-нять, почасти омонімічних або синонімічних. Наприклад, емоджі 2 (іл. 1) може позначати одночасно як вогонь, так і емоційне висловлення захоплення, емоджі 6 – як «плавати», так і «плавання» або «плавець»).

- Неоднозначність окремих емоджі (деякі студенти можуть сприймати емоджі суб'єктивно, особливо це стосується емоджі на позначення абстрактних понять, емоцій тощо. Наприклад, дослідження, яке провела група вчених 2016 року, показало, що деякі емоджі (наприклад, «обличчя особи, що плаче») одна половина учасників опитування оцінила як негативну емоцію, а друга – як позитивну [5]).

- Неefективність під час вивчення професійної лексики. Загалом емоджі позначають переважно базові прості поняття, тому їхнє застосування для вивчення лексики не можна переоцінювати. Це лише допоміжний метод, який може зацікавити інокомунікантів і стати ефек-

Сьогодні 1. _____ вирішила приготувати 2. _____ . Але скоро вона помітила, що вдома немає 3. _____ . Вона пішла до 4. _____ і взяла 5. _____ . Поки вона це робила, всю сметану з'їв 6. _____ .

Відповіді: Сьогодні 1. бабуся вирішила приготувати 2. торт. Але скоро вона помітила, що вдома немає 3. яйце. Вона пішла до 4. курки і взяла 5. яйце. Поки вона це робила, всю сметану з'їв 6. кіт.

Іл. 3. «Перекладання» тексту

Джерело: розроблено авторами

тивним на перших етапах навчання за умови вдалого застосування й комбінування з іншими.

Можливості впровадження методу в умовах сучасних вищих навчальних закладів України. Відповідно до навчальних програм довузівської підготовки іноземних громадян у переважній більшості вишів на вивчення української мови відведено в середньому 18 аудиторних годин на тиждень [12]. Не менш важливою проблемою, пов'язаною передусім із вивченням лексики, є те, що групи для вивчення мови часто формують зі студентів різних спеціальностей. Отже, в аудиторії можуть бути майбутні студенти медичного, фізичного та, скажімо, історичного факультетів. Що, безумовно, створює проблеми для викладачів та укладачів програм, оскільки пріоритет у вивченні лексики, як відомо, має надаватися тематично-орієнтованій лексичній спеціальності [11]. Викладання професійної лексики української мови за допомогою використання емоджі видається проблематичним. Проте цей метод загалом може бути широко застосований для вивчення базової лексики, що є також важливою для початкових етапів вивчення УМІ. Застосування емоджі не вимагає значного матеріально-технічного забезпечення, це досить просто й цікаво.

Утім, впровадження цього методу має низку перешкод. Частина викладачів може негативно ставитися до використання таких «неформальних» методик, вважаючи, що в такий спосіб порушується субординація та основоположні складники заняття.

По-друге, можливе несерйозне ставлення студентів до вивченого матеріалу. Слід зазначити, що деякі слухачі можуть для себе чітко ставити межу між особистою сферою (зокрема ситуації, у яких використовують емоджі) та навчанням (вивчення лексики УМІ). Це змушує їх обурюватися «несерйозністю» підходу, ставитися до цієї методики не як до тривалого процесу вивчення складової мови (лексики), а лише як до гри.

По-третє, як ми відзначали раніше, жести, знаки та ін. символи можуть мати різне значення в культурах світу. Для того, щоб студенти не плуталися із поняттями, які вони позначають у різних народів, викладач має звертати увагу саме на культурний компонент застосування деяких емоджі, а з ними – жестів, понять чи знаків. Отже, викладач повинен бути обізнаним у культурних особливостях студентів, вміти пояснювати українські історико-культурні відмінності. Крім того, присутність в аудиторії інокомунікантів – представників різних культур – ускладнює це завдання.

Безумовно, впровадження цього методу має спиратися не лише на ентузіазм викладача, але і на значну теоретичну та емпіричну базу (розроблення вправ, випробовування завдань у групах студентів, удосконалення словників-мінімумів, довідників з міжкультурної комунікації тощо).

Висновки й перспективи подальшого дослідження. Підбиваючи підсумки, слід сказати, що використання емоджі у вивченні УМІ є доволі перспективним напрямом, попри безперечні наявні недоліки. Він потребує значного доопрацювання, необхідно шукати найоптимальніші види завдань, проводити дослідження у групах іноземних студентів-добробольців тощо. Водночас варто пам'ятати, що вивчення лексики УМІ за допомогою емоджі ефективно лише на початкових етапах вивчення української, та зовсім не є провідним підходом у вивченні як мови загалом, так і лексики зокрема, адже лексичний запас формується в контексті, у семантичному розумінні слова, його граматичної та морфологічної структур тощо. Попри це, наявні переваги свідчать, що є велика ймовірність, що цей метод може бути успішно застосований і впроваджений не лише для вивчення лексики УМІ, але й інших іноземних мов.

Список літератури:

1. Bafle C. You must remember this teaching with mnemonics Carla Bafle. *Educational World*. 2005. URL: http://www.educationworld.com/a_curr/profdev/profdev117.shtml (дата звернення: 25.04.2019).
2. Chester R. Australians say emojis better at expressing feelings than words. *News.com.au*. 2016. URL: <https://www.news.com.au/technology/australians-say-emojis-better-at-expressing-feelings-than-words/news-story/e29829e4c301ccbed4f88cbd9c18947d> (дата звернення: 23.04.2019).
3. Emoji. *English Oxford Living Dictionaries*. URL: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/emoji> (дата звернення: 24.04.2019).
4. Evans V. We communicate with emojis because they can be better than words. *Quartz*. 2015. URL: <https://qz.com/556071/we-communicate-with-emojis-because-they-can-be-better-than-words/> (дата звернення: 23.04.2019).
5. Miller H., Thebault-Spieker J., Chang S., Johnson I., Terveen L., Hecht B. “Blissfully happy” or “ready to fight”: Varying Interpretations of Emoji. *Tenth International AAAI Conference on Web and Social Media : зб. наук. пр. за мат. конф.* 2016. URL: https://groupplens.org/site-content/uploads/ICWSM16_Emoji-Final_Version.pdf (дата звернення: 24.04.2019).
6. Rawlings A. Why emoji mean different things in different cultures. *BBC*. 2018. URL: <http://www.bbc.com/future/story/20181211-why-emoji-mean-different-things-in-different-cultures> (дата звернення: 26.04.2019).
7. Wang X., Jia J., Hu P., Wu S., Tang J., Cai L. Understanding the Emotional Impact of Images. *ACM International Conference on Multimedia : мат. міжн. наук. конф. 2012*. URL: https://www.researchgate.net/publication/258312163_Understanding_the_Emotional_Impact_of_Images (дата звернення: 25.04.2019).
8. Weissman B., Tanner D. A strong wink between verbal and emoji-based irony: How the brain processes ironic emojis during language comprehension. *PLoS ONE* № 13(8): e020172. 2018. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0201727> (дата звернення: 23.04.2019).
9. Word of the Year 2015. *English Oxford Living Dictionaries*. URL: <https://en.oxforddictionaries.com/word-of-the-year/word-of-the-year-2015> (дата звернення: 23.04.2019).
10. Зогуля І.С., Кухарчук Г.В. Вивчення лексики української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *Матеріалі XIV Міжнародової науково-практичної конференції «Актуальні проблеми новочасних наук - 2018»: мат. міжн. наук.-практ. конф. Przemysł : Nauka i studia*, 2018. № 7. С. 6–11. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21742/Zozulya_2018_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 24.04.2019).

11. Моторний А. Проблемні питання організації навчального процесу. *Українська мова у світі : зб. мат. III Міжнародної науково-практичної конференції*. 2014. С. 82-85. URL: <http://miok.lviv.ua/wp-content/uploads/2015/02/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A3%D0%BA%D1%80-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-12-01-2015.pdf> (дата звернення: 25.04.2019).
12. Навчальні плани та програми (довузівська підготовка іноземних громадян) / уклад. : Л.Г. Новицька, О.Ф. Гудзенко, М.І. Дудка та ін. Київ : Вид-во «Політехніка», 2003. Ч. 1. 56 с.
13. Островська Д. Асоціація як одна зі складових мнемонічних принципів. *Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. пр.* Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. № 40. С. 201–206. URL: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/40/40.pdf (дата звернення: 25.04.2019).
14. Партико З.В. Особливості укладання й сфери застосування словника-мінімуму української мови для студентів-іноземців. *Стиль у текст. Інститут журналістики*. 2004. № 5. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1477> (дата звернення: 25.04.2019).
15. Стандарт з української мови як іноземної (початковий рівень А1). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.06.2014, № 750) / укл. Н.С. Ніколаєва, Н.О. Бондарева, А.А. Дем'янюк, М.В. Шевченко, В.В. Овдійук, М.Ю. Якубовська. С. 23. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/> (дата звернення: 21.04.2019).

References:

1. Bafle C. (2005). You must remember this teaching with mnemonics. *Educational World*. Available at: http://www.educationworld.com/a_curr/profdev/profdev117.shtml (accessed 25 April 2019).
2. Chester R. (2016). Australians say emojis better at expressing feelings than words. *News.com.au*. Available at: <https://www.news.com.au/technology/australians-say-emojis-better-at-expressing-feelings-than-words/news-story/e29829e4c301cbed4f88cbd9c18947d> (accessed 23 April 2019).
3. Emoji (2019). English Oxford Living Dictionaries. Available at: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/emoji> (accessed 24 April 2019).
4. Evans V. (2015). We communicate with emojis because they can be better than words. *Quartz*. Available at: <https://qz.com/556071/we-communicate-with-emojis-because-they-can-be-better-than-words/> (accessed 23 April 2019).
5. Miller H., Thebault-Spieker J., Chang S., Johnson I., Terveen L., Hecht B. (2016). “Blissfully happy” or “ready to fight”: Varying Interpretations of Emojis. *Proceedings of the 10th International AAAI Conference on Web and Social Media*. (Germany, Cologne, May 17-20, 2016). Available at: https://groupLens.org/site-content/uploads/ICWSM16_Emoji-Final_Version.pdf (accessed 24 April 2019).
6. Rawlings A. (2018). Why emoji mean different things in different cultures. *BBC*. Available at: <http://www.bbc.com/future/story/20181211-why-emoji-mean-different-things-in-different-cultures> (accessed 26 April 2019).
7. Wang X., Jia J., Hu P., Wu S., Tang J., Cai L. (2012) Understanding the Emotional Impact of Images. *Proceedings of the 20th ACM International Conference on Multimedia* (Japan, Nara, October 29 – November 02, 2012) Available at: https://www.researchgate.net/publication/258312163_Understanding_the_Emotional_Impact_of_Images (accessed 25 April 2019).
8. Weissman B., Tanner D. (2018). A strong wink between verbal and emoji-based irony: How the brain processes ironic emojis during language comprehension. *PLoS ONE* vol. 13, no. 8: e020172. Available at: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0201727> (дата звернення: 23.04.2019).
9. Word of the Year 2015 (2016). *English Oxford Living Dictionaries*. URL: <https://en.oxforddictionaries.com/word-of-the-year/word-of-the-year-2015> (accessed 23 April 2019).
10. Zozulia I.Ye. Kukharchuk H.V. (2018). Vychennia leksyky ukrainskoi movy yak inozemnoi na pidhotovchomu viddilenni [Learning vocabulary of Ukrainian as a foreign language in preparatory department]. *Materialy XIV Miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Aktualne problemy nowoczesnych nauk – 2018»*. Przemysł : Nauka i studia. vol. 7. pp. 6–11 Available at: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21742/Zozulya_2018_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y (accessed 24 April 2019).
11. Motornyi A. (2014). Problemni pytannia orhanizatsii navchalnoho protsesu [Issues of organization of education]. *Proceeding of the 3rd Ukrainska mova y sviti [Ukrainian language in the world]*. Available at: <http://miok.lviv.ua/wp-content/uploads/2015/02/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A3%D0%BA%D1%80-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-12-01-2015.pdf> (accessed 25 April 2019).
12. Novytska L., Hudzenko, O., Dudka, M. (Eds.). (2003). Navchalni plany ta prohramy (dovuzivska pidhotovka inozemnykh hromadian) [Syllabus and programmes (pre-university preparation of foreign citizens)]. Kyiv : Politekhnik.
13. Ostrovska D. (2012). Asotsiatsiia yak odna zi skladovykh mнемонічних pryntsypiv [Association as one of components of mnemonic principles]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu [Lingual and conceptual pictures of the world]*: Kyiv : Kyivskyi Universytet, vol. 40, pp. 201–206. Available at: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/40/40.pdf (accessed 25 April 2019).
14. Partyko Z.V. (2004). Osoblyvosti ukladannia y sfery zastosuvannia slovnyka-minimumu ukrainskoi movy dlia studentiv-inozemtsiv. [Features of compilation of lexical minimum of Ukrainian for foreign students]. *Styl y tekst. Instytut Zhurnalistyky*. Vol. 5. Available at: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1477> (accessed 25 April 2019).
15. Nikolaieva N.S., Bondarieva N.O., Demianiuk A.A., Shevchenko M.V., Ovdiiuk V.V., Yakubovska M.Yu. (2014). Standart z ukrainskoi movy yak inozemnoi (pochatkovyi riven A1) [Standard of Ukrainian as a foreign language (Beginner level A1)]. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/donbas-krym/standarta15.doc> (accessed 21 April 2019).